Evangelium infantiae vel Liber apogryphus de Infantia Servatoris

MAGNIFICIS
NOBILISSIMIS
AMPLISSIMIS
ET CONSULTISSIMIS VIRIS
REIPUB. BREMENSIS
CONSULIBUS.

DN. MELCHIORI SCHWELINGIO.

DN. FRIDERICO CASIMIRO TILEMANNO cond. SCHENK.

DN. HENRICO ab ASCHEN.

DN. HERMANNO DWEERHAGEN CUM MAXIME PRÆSIDI.

PATRIBUS PATRIÆ VENERANDIS. DOMINIS PATRONIS FAUTORIBUS SUIS.

S. D.

HENRICUS SIKE.

NOn dubito fore pleroſque, qui hoc genus ſcriptionis, quo libellum apocryphum, & vel ab impiis hæreticis, vel ſaltem a nefariis & ſuperſtitioſis hominibus, revera Eccleſiæ Chriſti carcinomatibus, profectum in lucem protrahimus, non leve tantum & contemnendum, ſed damnandum quo-

quoque & ſufflaminandum, neque ſatis dignum tantorum virorum perſonis judicent. Sed hi erunt fere, qui vel antiquitatis Eccleſiaſticæ ignari, verum & genuinum harum ſcriptionum ſcopum perſpicere non poterunt; vel aliquo affectuum œſtro perciti, niſi quod ipſi fecerint, nihil rectum putabunt. Qui ſi paulo altius rem mecum repetere, rationesque ac magnorum virorum exempla putare voluerint, ſi adduci non poterunt, ut inſtituto noſtro faveant, ſaltem æquum illud eſſe, atque ab omni reprehenſionis labe alieniſſimum, fateri cogentur. Equidem extra controverſiæ aleam poſitum eſt, inter varia rationum momenta, quibus Chriſtiani hominis ani-

mus ad agnoſcendam S. Scripturæ divinitatem & αὐθεντίαν impellitur & pertrahitur, palmam facile obtinere inſitas illas notas & impreſſa ipſi quaſi digito Dei criteria, quæ ceu indelebiles divini ſermonis caracteres ſua luce & radiant, & omnem mentium noſtrarum caliginem diſpellunt. Sicuti enim vegetus ille & aurei oris ſol, quaqua verſum incedit, lucem ſecum circumfert & vigorem in omnia diſpertit; ſic Prophetici & Apoſtolici ſermonis lucerna, cooperante interno Sp. S. teſtimonio, tanquam lucidiſſimus Phoſphorus divinæ ſapientiæ radios quaqua verſum diffundit. Tantam nimirum tamque inſignem ſtyli majeſtatem, tam abſolutam præcepto-
rum

rum & dogmatum ſanctitatem, tantam in narrando veritatem, exoticorum monumentorum fide & conſenſu comprobatam, tantam prædictionum cum ſuis eventibus, tantam totius corporis harmoniam & concentum ſuaviſſimum mens humana contemplans & perſpiciens, non poteſt non in ſummam rapi admirationem, & divinorum eloquiorum Deum ipſum auctorem agnoſcere. Verum, ubi ab iſta ſcripturæ divinitatem probandi ratione diſceſſeris, nihil prius, nihil antiquius ſeſe offert, quodve magis agnitæ veritatis perſuaſionem in mente humana confirmare poſſit, quam collatio eorum ſcriptorum, quæ vel priſcis temporibus, vel noſtra

etiam-

etiamnum hac ætate pro divinis ac θεοπεσίοις fuerunt venditata. Talia ſunt Kabbaliſticæ Judæorum nugæ, Talmudica portenta, inſipidæ Alcorani næniæ, & inficetæ pleriſque Mohammedanorum ſuſceptæ traditiones, quam Sunnam ipſi vocant: quæ maximam orbis habitabilis partem faſcinarunt, & tanquam διοπετῆ *e cœlo delapſa* ab infinita hominum multitudine ſumma cum veneratione adorantur. His adde exſecrabiles priſcorum hæreticorum blaſphemias, quas in ipſo ſtatim Chriſtianæ religionis ortu & ſubſequentibus ordine ſeculis toties eructatas, noſtra ſæpe ætate recoctas meminimus. Hæc atque id genus alia ſemper anniſi ſunt viri docti & cordati fideliter

deliter posteritati exponere, ut perpetua ecclesiæ certamina contra externos & intestinos hostes ex iis patescerent; porro examinare, confutare, censoria virgula notare: nunquam vero *Tardipedi Deo dare*

Infelicibus ustulanda lignis.

ita enim occultata tamen atque edita mansissent, quod de *Cremutii Cordi* annalibus *Tacitus* ait. Hinc igitur ipse Spiritus Sanctus noluit nos latere, quæ Nicolaïtarum, quæ Phileti & Hymenæi hæresiarcharum insana & absurda fuerint dogmata. Hinc est, quod *Irenæus*, *Tertullianus*, *Epiphanius*, *Philastrius*, *Augustinus*, *Theodoretus*, infiniti alii, omnium, quotquot tunc exstiterant, hæresium nefanda quæque dogmata & opera & sui ævi homi-

ni-

nibus propalarunt, & ſcriptis ad ſeram poſteritatem transmiſerunt. Eandem ob rationem *D. Petrus Abbas Cluniacenſis* ſuis auſpiciis, ſuis ſumptibus Alcoranum, ex genio illius ſeculi in linguam Latinam converſum, in Eccleſia Chriſtiana publicavit. Cumque majorum noſtrorum ætate infelices quidam turbones præfervido & intempeſtivo zelo cuncta Judæorum ſcripta flammis abolita vellent, fortiter ſane & animoſe vir optimus & doctiſſimus *Johannes Reuchlinus* ſeſe illis oppoſuit, & publica, ne id fieret, auctoritas interceſſit. Quid memorem ſanctos conciliorum canones, quibus librorum hæreticorum lectio eccleſiaſtica auctoritate Epiſcopis permittitur?

Ne-

Neque enim, ut verum fatear, vulgo imperito aut lucubrantibus aniculis hæc atque ejusdem generis alia scribuntur; sed iis legenda offeruntur & commendantur, quorum est Antiquitates Ecclesiæ ruspari, divina mysteria ab omnium sannis & obtrectationibus vindicare & sarta tecta conservare, & adversariorum laqueos & captiones posse eludere. Præterea si degenerem ab ipsis statim incunabulis suis Christianismum in hisce aliisque id genus hæreticorum libellis spectamus, minus mirum nobis videbitur, Mohammedem Pseudoprophetam nefariam suam, orcique ex faucibus excitam doctrinam tanto cum successu potuisse spargere, eademque orbem ter-

rarum veluti peſtilenti quodam ſidere afflare. Qua in re juſtam Dei ultionem, & ſeveriſſimam ſocordiæ & ingratitudinis Chriſtianorum punitionem ſubmiſſa mente agnoſcimus: abſque quibus ſi fuiſſet, nunquam neque ex tantula ſcintilla tantum incendium oriri, neque abſurdiſſimis illis principiis tanta novæ ac peſtiferæ ſectæ moles ſuperexſtrui potuiſſet. Cui enim veriſimile fieret, hominem illiteratum & ineptum, furioſa verborum volubilitate, nulla ſubjecta ſententia, tot hominum mentes potuiſſe allicere & dementare, iiſque abſurdiſſimas nugas & febriles nænias inſinuare: eundemque generis quidem nobilitate conſpicuum, pauperem tamen

men & a gentilibus ſuis deſertum, tantum auctoritate & armis valuiſſe, ut non tantum religionis novæ Antiſtes, ſed novi etiam imperii fundator & Princeps exſiſteret, niſi ſingularem hic Dei ter O. M. providentiam, Mohammede tanquam flagello ad puniendum Chriſtianos utentem, agnoſceret? Præterea alium vel maxime inſignem uſum talia ſcripta nobis præſtant; nempe ut os obturemus Pontificiis, qui perfricta fronte impudentiſſime * mentiri & calumniari audent, ſectam, quam Calvinianam illi vocant, ſentinam eſſe, in quam veterum & recentium ſectarum er-

* Vide Dionyſii Petavii præfationem operibus Epiphanii præfixam.

rorumque colluvies confluxerit, ac quidquid hæreſeon hactenus exſtitit, de quo legi aliquid, vel audiri potuit, ex eo libatum aliquid eſſe & in eandem derivatum. Quaſi non contra probatu eſſet facillimum, imo a noſtris abunde demonſtratum, plurimas antiquarum hæreſeon (omnes diceremus, ſi ipſorum impudentiam imitari luberet) particulam ſui veneni eccleſiæ Pontificiæ afflaſſe, & aliquid ſaltem ſuarum ſordium eidem affricuiſſe, quod in hodiernum uſque diem perpetuo illi adhæreſcit. Non jam referam, quot Apocryphorum librorum myriades obſtetricantibus monachis excluſæ ſint & Patribus ſuppoſitæ; illud tantum innuiſſe ſufficiet, plu-
ri-

rimos tales hominum καταρρήτων & vere hæreticorum fœtus genuinos plerisque Pontificiorum videri, & innumera ex iis, tanquam certissimis testimoniis comprobata, vulgo credenda obtrudi. quod vel solum illud pseudo-euangelium Xaverianum a *Ludovico de Dieu* editum cumulatissime ostendit. Multa quoque ex hoc Euangelio infantiæ præ iis, quæ divinæ tradunt scripturæ, mirum in modum illis hominibus arrident; *de Christo in spelunca nato, asservato ejusdem præputio, fonte & balsami horto in Matarea productis.* quæ licet plurimis quoque Patrum memorentur, ex iisdem tamen turbidis fontibus hausta esse constat. Sed de his quidem plura hoc loco dicere nihil attinet,

net, ne in publica commoda peccare videar, ſi longis ſermonum ambagibus veſtra, Viri MAGN. & AMP. tempora, gravioribus & magis arduis curis deſtinata, moratus fuero. Veſtris enim illuſtriſſimis nominibus exiguam hanc lucubratiunculam inſcribere auſus ſum, ut & civis boni officio fungerer, & meæ in vos obſervantiæ & gratæ voluntatis publicum aliquod exſtaret monumentum. Parvum fateor & exile eſt munuſculum, quod vobis offerò: ſed nondum ego eam facultatem aſſecutus ſum, ut a me quidquam magnum aut egregium exſpectari debeat; & vos, ſcio, quę veſtra eſt humanitas & benignitas, animum potius meum, quam rem

ipſam

ipſam ſpectabitis. Ego interim Deum O. M. ſupplex veneror, ut Rempublicam noſtram Bremenſem, quam vos hactenus feliciſſimam & florentiſſimam præſtatis, incolumem conſervet, vosque in tanta temporum diritate & atrocitate quam diutiſſime eandem temperare & adminiſtrare velit. Trajecti ad Rhenum. a. d. V. Eid. Maij. CIↃ IↃC XCVII.

***

PRÆ-